Profesor z University of Virginia: Spojené státy na pokraji nové občanské války

- CZ24 News | 26. února 2020

USA: NÁZOR – Je běžné tvrdit, že Spojené státy v roce 2020 jsou mnohem politicky a kulturně rozdělenější než v jakékoliv předchozí etapě svých dějin, poukazuje historik Garry Gallagher v komentáři pro server National Interest. Emeritní profesor z University of Virginia tezi rozporuje a upozorňuje, že americká politika byla dříve mnohem polarizovanější.

Gallagher se jako historik mnoho desetiletí zabývá především americkou občanskou válkou. Z této pozice tvrdí, že stávající rozdělení Spojených států je ve srovnání s polovinou 19. století velmi mírné.

Mezi zvolením Abrahama Lincolna americkým prezidentem v listopadu 1860 a kapitulací konfederační armády generála Roberta Leeho u Appomattoxu v dubnu 1865 se Spojené státy doslova rozpadly, zdůrazňuje profesor. Připomíná, že v té době se zbraní chopily více než 3 miliony mužů a z území Konfederace se snažily prchnout stovky tisíc bělošských i černošských civilistů.

„Z okovů byly osvobozeny čtyři miliony zotročených Afroameričanů,“ píše historik. Dodává, že bezprostředně poté, co válka skončila, země zabředla do desetiletí turbulentních a často násilných sporů o to, jaké je nejlepší uspořádání multietnické společnosti při absenci otroctví.

Srovnání čehokoliv, co se v posledních letech ve Spojených státech událo, s uvedenými kataklysmatickými zlomy proto podle experta pramení z do očí bijícího nedostatku znalostí americké historie.

Atentát, rvačka, secese

Odborník uvádí několik příkladů, které ilustrují zásadní rozdíl mezi polarizací Spojených států během občanské války a tím, které země zažívá v dnešní době.

„Prominentní herci dnes často využívají udílení cen jako platformu k vyjadřování nespokojenosti se stávajícími politickými lídry,“ píše historik. Upozorňuje, že 14. dubna 1865 člen nejoslavovanější herecké rodiny v USA vyjádřil svou nespokojenost s Abrahamem Lincolnem tím, že jej střelil zezadu do hlavy.

Dnešní Američané pravidelně poslouchají a sledují přímé rétorické souboje v Kongresu, ať při slyšeních v jednotlivých komorách či dalších příležitostech, poukazuje Gallagher. Podotýká, že 22. května 1856 ale kongresman Preston Brooks z Jižní Karolíny zmlátil holí do krve senátora Charlese Sumnera z Massachusetts poté, co Sumner zkritizoval Brooksova příbuzného za to, že chová lásku k „té děvce, otroctví“.

Nedávné volby v USA pak otevřely otázku, zda se Texas nebo Kalifornie nemohou odtrhnout od zbytku země, uvádí historik. Doplňuje, že po volbě republikánského prezidenta v roce 1860 mezi 20. prosincem a 1. únorem 1861 vyhlásilo samostatnost hned sedm otrokářských států a mezi dubnem a červnem je následovala polovina z osmi zbývajících.

Vnitřní trhliny, zuřivá válka

„Američané byli proto přinuceni čelit realitě, že politický systém nastolený zakladatelskou generací selhal při zvládání vnitřních trhlin a nasměroval Spojené státy a nově vytvořenou Konfederaci ke

střetu v otevřené válce," píše Gallegher. Konstatuje, že rozsah a zuřivost následných bojů podtrhuje nepřiměřenost tvrzení, že Spojené státy jsou dnes rozdělenější než kdy předtím.

- Komentář v originálním znění si můžete přečíst zde.

Čtyři roky občanské války si vyžádaly nejméně 620 tisíc mrtvých vojáků, upozorňuje historik. Vysvětluje, že ve srovnání s aktuálním početním stavem obyvatel USA jde o ekvivalent zhruba 6,5 milionu obětí.

Důvodem tohoto masakru byl institut otroctví, především jeho potenciální šíření z jižanských a hraničních států na území Unie, nastiňuje profesor. Upozorňuje, že problém vyvolal sérii krizí, které se nakonec ukázaly jako neřešitelné.

Žádný politický problém, který trápí Spojené státy v roce 2020, se tak podle odborníka ani zdaleka neblíží potenciálu politické polarizace, jaký mělo v polovině 19. století právě otroctví.